

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elken Zondag

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller

Mr RENE VICTOR

Justitiestraat, 21, Antwerpen

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen

De Herziening van het Wetboek van Rechtspleging voor de Landmacht.

Sedert jaren is men het eens om te betreuren dat ons Wetboek van Militaire Strafvordering verouderd is en om te besluiten dat het eens grondig dient herzien,

Daarom ook werd bij koninklijk besluit van 24 Januari 1923 een commissie ingesteld, met opdracht de hervorming van het Wetboek van Rechtspleging voor de Landmacht te bewerken. Deze commissie telde 16 bijzonder daartoe bevoegde leden, waaronder de heer Voorzitter van het Krijgshof en de heer Auditeur-Generaal, onder de leiding van den heer Eerste-Voorzitter van het Hof van Verbreking. Zij vergaderde 41 maal en, na rijp overleg, stelde zij een nieuw wetboek op, dat niet minder dan 340 artikelen telt.

Het ongeluk was dat dit merkwaardig ontwerp bijna onopgemerkt tot het licht kwam, zelfs niet in de Kamer voorgelegd werd en steeds onder het stof begraven ligt!

Nochtans is onze wetgeving over de bevoegdheid en de rechtspleging van ons Krijgsgerecht vol leemten en gebreken, die een gezonde rechtsbedeeling in den weg staan en ook vaak de oorzaak zijn van nuttelooze kosten. Tot nog toe echter, wordt eene uitgebreide omwerking niet beoogd; alleen in de laatste tijden schenen de hogere kringen geneigd eene verandering in de samenstelling der Krijgsraden voor te stellen. Zulks ware inderdaad hoogst wenschelijk, want de ervaring die ik opgedaan heb vroeger

als substituut-krijgsauditeur, en in de laatste jaren als burgerlijk lid van den Krijgsraad, heeft mij hoe langer hoe meer tot de overtuiging doen komen dat, onder de meerdere wijzigingen, welke in de militaire straffvordering dienen gebracht, deze betreffende het voorzitterschap van den Krijgsraad zich bijzonder opdringt.

Zooals men weet, is de Krijgsraad samengesteld uit 5 leden, waaronder een burgerlijk rechter, en wordt hij gepresideerd door een hoofdofficier (majoor, luitenant-kolonel of kolonel). Daarentegen telt het Krijgshof ook 5 leden, maar wordt het voorgezeten door een magistraat, gekozen onder de leden van het Hof van Beroep.

Het komt als natuurlijk voor, dat de verhandelingen vóór den Krijgsraad, evenals die vóór de hogere rechtsmacht, geleid worden door een magistraat van beroep en niet door een militair. Dit was reeds de meening van den heer Carton de Wiart, die in 1899, doch vruchteloos, in de Kamer voorstelde de leiding der gerechtelijke verhandelingen voor den Krijgsraad aan den officier-voorzitter te ontnemen.

De commissie van 1923 heeft trouwens diezelfde zienswijze gedeeld en in artikel 67 van haar ontwerp uitgedrukt. Het artikel luidt als volgt :

« De plaatselijke Krijgsrechtbank is samen-

gesteld uit : 1° een burgerlijk magistraat-voorzitter; 2° een majoor; 3° een kapitein. »

Verder wordt in artikel 68 voorzien, dat de voorzitter zal gekozen worden tusschen de onder-voorzitters van de Rechtbanken van eersten aanleg in het rechtsgebied van het Hof van Beroep waar de Krijgsraad gevestigd is. Alleen zouden kunnen benoemd worden dezen die hun militairen dienst werkelijk hebben volbracht.

Feitelijk komen de tegen dit voorstel destijds ingebrachte bezwaren heden weinig of niet meer in aanmerking.

A. — Het is immers onjuist te beweren, dat de Krijgsraad zich uitsluitend bezig houdt met de opsporing van de feiten en van de omstandigheden die de gewichtigheid ervan bepalen.

Buiten enkele categorieën misdrijven, welke aan de bevoegdheid van het Krijgsrecht door de wet onttrokken worden, is dit laatste bevoegd om kennis te nemen van al de inbreuken op de strafwetten wanneer zij gepleegd worden door iemand die tot het leger behoort, van de zwaarste zooals moord, tot de geringste, zooals een overtreding van enkele politie. Welnu, in zake oplichting, aanranding der eerbaarheid, valsheid in geschriften, eerroof, diefstal met verzwarende omstandigheden, onder meer, zal zich de vraag stellen, welke door het verhoor van betichte en getuigen zal worden opgelost : of de door de wet tot het bestaan van het misdrijf vereischte bestanddeelen en omstandigheden aanwezig zijn. En wanneer het geldt een verkeersongeval, veroorzaakt door een militair in bevolen dienst, zal vaak ter zitting eene bespreking oprijzen over het ja dan niet naleven van de voorschriften van het reglement op de politie van het vervoer, soms ook een stelling van burgerlijke partij. Daarover, zooals trouwens over al de moeilijkheden van rechtspleging, is een militair voorzitter totaal onbevoegd.

Wanneer nu de minste vraag van juridischen aard opdaagt, wordt deze laatste uit zijn lood geslagen en wendt zich verlegen tot den nevens hem gezeten rechter, dewelke hem in het oor fluistert wat hij doen of zeggen moet. Deze gebaren gaan niet onopgemerkt voorbij en het prestige van den voorzitter wordt daar niet mede gediend. Ik moet hier nochtans rechtzinnigheidshalve bijvoegen, dat enkele hoofd-officiëren de verhandelingen op uitstekende wijze leiden; maar die zijn merkwaardige uitzonderingen. In den regel laat de toestand te

wensen over, vooral wanneer een majoor voor de eerste maal presideert. In dit laatste geval wordt de rechter in delicaten toestand gesteld, daar hij dan in feite de plaats van den voorzitter inneemt. Daarom ook is het geraadzaam, dat aan den burgerlijken magistraat het voorzitterschap worde toevertrouwd.

B. — Men zegge niet dat, uit hoofde van zijn praktische ondervinding van het militair leven, een officier beter dan de burger aangewezen is om over de tucht te waken.

Deze opwerping was zeker gegrond in het jaar 1899; heden ten dage kan zij niet meer weerhouden worden. Talrijk zijn immers de leden der Rechtbanken die bij het leger gediend hebben gedurende en na den oorlog en die heel wat praktische kennis hebben opgedaan van het soldatenleven. Overigens komen de misdrijven van louteren militairen aard betrekkelijk zelden voor. Ten einde bedoeld bezwaar ondoeltreffend te maken, moet de besproken verandering noodzakelijk gepaard gaan met de verplichting voor den magistraat-voorzitter, werkelijk bij het leger te hebben gediend. Het valt immers niet te betwisten dat de praktische kennis van den militairen levenskring bij de militaire leden van den Raad een zeker vertrouwen inboezemt en aan den burgerlijken rechter een invloed geeft, die zijn taak vergemakkelijkt.

Het ontwerp voorziet, dat de voorzitter in de magistratuur den rang van onder-voorzitter moet hebben. Dit ware ook wenschelijk. Doch dienaangaande moet hierop gewezen worden dat, in de eerstkomende jaren, de keus van den Koning zeer beperkt zou zijn. Daarom ook zou de wetgever de mogelijkheid moeten inzien van, desnoods, een der oudste rechters aan te duiden. Een minimum van, laat ons zeggen, twintig dienstjaren, zou kunnen vereischt worden. In elk geval zou de voorzitter van den Krijgsraad een plaatsvervanger moeten hebben, benoemd bij koninklijk besluit, voor denzelfden termijn.

Ik heb gezegd dat eene volledige herziening voor het oogenblik niet te verwachten is. Feitelijk is, sedert het bestaan van ons land als afzonderlijke en onafhankelijke Staat, ons Krijgsgerecht nooit van een behoorlijke wetgeving voorzien geworden.

In artikel 105 van de Grondwet wordt voorgeschreven, dat bijzondere wetten de inrichting der Krijgsrechtbanken, hun bevoegdheden, de wijze van benoeming van hun leden en den duur van het ambt van deze leden regelen zouden,

Voorloopig bleef de Hollandsche wetgeving dus van kracht.

In 1889 werd eene commissie ingesteld, die een zorgvuldig bearbeid wetboek voorstelde met 9 titels en 362 artikelen, en in 1890 een wetsontwerp in de kamer voorgelegd heeft. Nochtans was het eerst maar in 1899 dat de twee eerste titels (1. van de Krijgsrechtsmacht; 2. van de rechterlijke inrichting voor het leger) alleen besproken en aangenomen werden. Van de zeven volgende (3. van de gerechtelijke politie bij het leger; 4. van het gerechtelijk onderzoek en de verwijzing naar den Krijgsraad; 5. van de rechtspleging voor den Krijgsraad; 6. van de rechtspleging voor het Krijgshof; 7. van de voorziening in verbreking; 8. van de uitvoering der vonnissen; 9. algemeene schikkingen) is sindsdien geen spraak meer geweest.

Zoo komt het dat men zich heden nog gedragen moet naar de bepalingen van het wetboek van 1814, dat in het Parlement is gekenschetst geweest als « une œuvre inepte, inapplicable,

que nul ne connait ». Feitelijk is deze wetgeving nog ouder, want zij is niets anders dan het Krijgsstrafwetboek van 26 Juni 1799, voorloopig in kracht getreden in Holland ingevolge het besluit van 30 December 1813 van Willem van Nassau, souverain vorst der Nederlanden, en toepasselijk verklaard in België op 21 October 1814.

Men begrijpt dan waarom eene nieuwe, met de noodwendigheden van onzen huidige tijd rekening houdende wetgeving, met belangstelling verwacht wordt.

Nu schijnt men echter stuksgewijze te werk te willen gaan en zich eerst en vooral te willen bekommeren om de samenstelling van den Krijgsraad. Dit ware een eerste stap op den weg der verbeteringen. Maar waarom dit noodig en zoo lang uitgesteld werk van omwerking niet eens heelemaal en voor goed afgemaakt?

A. VAN DEN ABEELE,
Rechter in de Rechtbank van
Eersten Aanleg te Gent,
lid van den Krijgsraad der
beide Vlaanderen.

RECHTSPRAAK

133 HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

10e Kamer. — 26 November 1938.

Voorzitter: M. Convent.

O. M.: M. Van Durme.

Pl.: Mrs Clymans en Wilmots.

STRAFVORDERING. — VALSCHHEID IN GESCHRIFTEN IN HANDELSBOEKEN MET HET DOEL AAN BELASTINGEN TE ONTSNAPPEN. — VORDERING DOOR O. M. ALLEEN ONTVANKELIJK.

De strafvordering ingesteld door het O. M. alleen tegen personen die zich plichtig gemaakt hebben aan valscheid in geschriften in handelsboeken met het doel te ontsnappen aan de betaling van belastingen is ontvankelijk.

Het is geenszins de bedoeling geweest van art. 77 en volgende der wet op de belasting op het inkomen, bijzondere fiscale misdrijven te scheppen die enkel zouden kunnen vervolgd worden op verzoek der administratie.

O. M. t/ Rot en consoorten.

Gezien het beroep ingediend op 19 October 1938 door 't Openbaar Ministerie tegen de vier beklaagden tegen het vonnis uitgesproken (door drie rechters) den 18 October 1938 door de rechtbank van eersten aanleg van het arrondissement Antwerpen, dewelke, rechtdoende in boetstraffelijke zaken, om

de redenen in het vonnis a quo, verklaart de vordering van het Openbaar Ministerie niet ontvankelijk en legt de kosten van het geding ten laste van den Staat.

Gehoord het verslag gedaan door Raadsheer Poupez de Kettenis de Hollaeken;

Gehoord de betichten in hunne middelen ontwikkeld door Mrs Clymans en Wilmots, advocaten, wederzijds voor de twee eerste en de twee laatste beklagden;

Gezien de neergelegde besluiten;

Aangezien betichten de ontvankelijkheid der aktie van het Openbaar Ministerie betwisten, uit rede dat volgens artikel 79 bis der samengeschakelde wetten op de inkomstenbelastingen, de vervolgingen in zake fiscale misdrijven, en namelijk degene voorzien door artikels 77 en 78 derzelfde wetten, slechts kunnen ingespannen worden dan op rekwest van het Beheer van rechtstreeksche belastingen;

Aangezien het blijkt uit de bestanddeelen van den bundel, dat kennis gekregen hebbende van de daden, valscheden in geschriften en gebruik van valsche geschriften uitmakende, door eene klacht van het Beheer der belastingen tegen betichte Biebuyck, de heer Procureur des Konings van Antwerpen een onderzoek bevoel ten laste van betichte Rot op voet van art. 77 van het Koninklijk Besluit van 1 September 1936 en art. 193, 196, 197, 213 en 214 van het strafwetboek;

Aangezien de heer Procureur des Konings, zoodra hij kennis heeft bekomen van het bestaan van eene

misdaad, de verplichting heeft, ambtswege, er de bestraffing van te vervolgen, onafhankelijk en buiten alle klacht of rekwest van het Beheer der rechtstreeksche belastingen;

Aangezien de heer Procureur des Konings het zoo wel verstaan heeft daar hij het onderzoek bevolen heeft niet tegen Biebuyck maar tegen Rot, die uit de valscheden in geschriften profijt moest trekken, en dat het slechts is nadat den expert, door den onderzoeksrechter aangesteld, zijn verslag nedergelegd had dat deze magistraat de vrouw Rot, Biebuyck en De Wilde in betichting heeft gesteld en dat de raadkamer op rekvisitorium van den heer Procureur des Konings de zaak naar de boetstraffelijke rechtbank verzond;

Aangezien art. 77 der samengeschakelde wetten, geene speciale fiscale misdrijven of misdaden geschapen heeft maar enkel herinnert dat het vervaardigen van valsche geschriften of het gebruik ervan, met het inzicht aan de belasting te ontsnappen, of er een derde te doen aan ontsnappen, misdaden zijn die gestraft zijn door het strafwetboek;

Aangezien in zake misdaden, de normale rechter het Assisenhof is; dat zulke zaak door geene rechtstreeksche dagvaarding kan aanhangig gemaakt worden, maar enkel door een bevel van verzending uitgaande van de Kamer van Inbeschuldigingstelling; dat eene misdaad door de boetstraffelijke rechtbank enkel kan gevonnist worden als, bij aanneming van verzachtende omstandigheden, de raadkamer op rekvisitorium van den heer Procureur des Konings deze misdaad gecorrectionaliseerd heeft;

Aangezien men aldus niet kan verzinnen op welke wijze misdaden gepleegd ter gelegenheid van fiscale zaken zouden kunnen vervolgd worden indien de vervolgingen slechts op daging van het Beheer der rechtstreeksche belastingen konden ingespannen worden;

Aangezien indien men het stelsel van betichte moest volgen men zou moeten aannemen dat zulke misdaden zouden onbestraft blijven indien het Beheer der rechtstreeksche belastingen de misdaad niet aankloeg of verzuimde te vervolgen, hetgeen zeker niet gewild is geweest door den wetgever en hetgeen ook de draagwijdte van art. 79bis niet is;

Aangezien art. 79 bis zijne toepassing slechts kan vinden in geval van zuivere fiscale misdrijven, opgesomd namelijk in art. 78 der samengeschakelde wetten op de inkomsten-belastingen; maar zonder toepassing is voor misdrijven of misdaden welke reeds door het strafwetboek voorzien zijn en voor dewelke de gewone rechtspleging in voege blijft en waarvan de vervolging van ambtswege geschiedt door het Openbaar Ministerie;

Om deze beweegredenen:

Het Hof, beslissende op tegenspraak; gezien art. 24 der wet van 15 Juni 1935; gezien art. 211-215 van het strafvorderingswetboek aangeduid ter zitting door den heer voorzitter;

Zegt voor recht dat de aktie van het Openbaar Ministerie ontvankelijk is, en de zaak in staat zijnde

gevonnist te worden, trekt ze tot zich;

Verschuift de zaak op 15 December 1938 voor het onderzoek ten gronde;

Verwijst de betichten ieder voor een vierde in de kosten van het incident beloopende 14,12 frank.

134

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

10e Kamer. — 26 November 1938.

Voorzitter: M. Convent.

O. M.: M. Van Durme.

Pl.: Mrs Bocken en Seeldrayers.

STRAFVORDERING. — VERZET. — VERVOLGING OP VERZOEK VAN HET BEHEER VAN GELDWEZEN. — NOODZAKELIJK IN GEVAL VAN VERZET. — DIT VERZET OOK AAN DIT BEHEER TE BETEKENEN. — OP STRAF VAN NIET-ONTVANKELIJKHEID.

Wanneer verzet wordt aangeteekend tegen een vonnis of arrest dat betichte straft wegens onrechtmatig bezit van alcohol, dient dit verzet beteekend te worden zoowel aan het beheer van geldwezen die het initiatief heeft van de vervolging in dergelijke zaken, als aan het Openbaar Ministerie. Een verzet alleen aan het Openbaar Ministerie beteekend is niet ontvankelijk.

O. M. t/ Tsanos en consoorten.

Gezien de beroepen ingediend op 31 Maart 1938 door het Beheer van Geldwezen, tegen de drie betichten, den 1 April 1938 door het Openbaar Ministerie tegen de drie betichten tegen het vonnis uitgesproken (door drie rechters) den 21 Maart 1938 door de rechtbank van eersten aanleg van het arrondissement Antwerpen, dewelke, rechtdoende in correctionele zaken, de betichting niet bewezen verklaart;

De rechtbank spreekt de drie betichten vrij en stelt ze buiten zaak zonder kosten;

Gezien het arrest bij verstek geveld door dit Hof den 11 Juni 1938, hetwelk het vonnis a quo te niet doet, betichting bewezen verklaart en ieder betichte tot 4 maand gevangenis verwijst en verder solidairlijk met Merhanis N. tot eene boete van 694 fr. en eene boete van 771 fr., beide boeten vervangbaar door eene enkele gevangenzitting van een maand; met verbeurdverklaring van de 11 aangeslagen flesschen alcohol; verder de betichten solidairlijk verwijst met Merhanis N. tot de kosten van de beide aanleggen, beloopende op 8,13 fr. jegens den Staat en 5,20 fr. jegens de vervolgende partij;

Gezien het verzet aangeteekend tegen voormeld arrest;

Gehoord het verslag gedaan door den heer Raadsheer Poupez de Kettenis de Hollaeken;

Gehoord het Openbaar Ministerie in zijnen eisch;

Gehoord de betichten in hunne middelen van verdediging ontwikkeld door Meester Seeldrayers, advocaat;

Gezien de neergelegde besluiten;

Aangezien de betichten bij verstek veroordeeld

zijn geweest door arrest van het Hof van 11 Juni 1938 ;

Aangezien betichten verzet tegen dit arrest aantekend hebben maar enkel hun verzet en dagvaarding aan het Openbaar Ministerie betekend hebben ;

Aangezien in zake inbreuken op de wetten betreffende douanen en accynzen, de vervolgingen ingespannen worden door het Beheer van Geldwezen, bij hetwelk het Openbaar Ministerie zich aansluit, maar alléén om de gevangenisstraffen te eischen en de juiste toepassing der wet na te volgen, maar dat het Openbaar Ministerie het initiatief der vervolgingen niet heeft in dergelijke zaken ;

Aangezien, inderdaad, dat het Beheer altijd het recht heeft eene minnelijke schikking met overtredders te treffen en dit in elken staat van zaken ;

Aangezien daaruit spruit dat het Beheer van Geldwezen moet tegenwoordig zijn of vertegenwoordigd in al de stadia's van de rechtspleging om hare rechten te doen gelden of ze te waarborgen ;

Aangezien betichten er zoowel bewust van zijn dat zij in hunne besluitselen beweren « dat een betichte het recht heeft een verhaal te vormen tegen het gedeelte van een vonnis dat hem nadeelig is ;

Aangezien indien betichte voorzeker dit recht heeft hij niettemin, om dit verhaal geldig te doen, alle de partijen, welke intrest hebben tot het behouden van het vonnis, ter zake moeten roepen om hunne rechten te kunnen verdedigen ;

Aangezien art. 247 der wet van 26 Oogst 1922 beveelt dat in zake van douanen en accynzen, de zaak door één vonnis moet afgehandeld worden voor het strafgebied en het fiscaal gebied ; dat er uit spruit dat het verhaal moet gevormd worden tegen de twee vervolgende partijen, Openbaar Ministerie en Beheer van Geldwezen bij gebrek aan wat het onmogelijk zou zijn art. 247 voormeld te eerbiedigen ;

Aangezien er inzake kwestie is van een verzet tegen een arrest bij verstek ;

Aangezien men niet kan inzien hoe het Hof, zonder inbreuk te doen op dit art. 247 enkel zou kunnen beslissen op het vonnis zooveel het gevangenisstraffen heeft uitgesproken en niet voor zooveel het geldboeten heeft toegepast ;

Aangezien indien de rechtspraak aanneemt dat een verhaal kan gevormd worden tegen het Openbaar Ministerie alleen, het slechts is, wanneer de beslissing waartegen verzet gevangenisstraffen zouden uitgesproken hebben waarvan de wettelijkheid betwist wordt ;

Aangezien inzake, dit het geval niet is ; dat betichten de wettelijkheid der uitgesprokene straffen niet betwisten en dat de uitgesproken straf het minimum is door de wet voorzien ;

Aangezien aldus de verzetters niet ontvankelijk zijn en dus het arrest van 11 Juni 1938, definitief is ;

Om deze redenen :

Het Hof, gezien art. 24 der wet van 15 Juni 1935 ; gezien art. 211 van het strafvorderingswetboek aangeduid ter zitting door den heer Voorzitter ;

Alle verdere of tegenstrijdige besluiten van de hand wijzende ;

Zegt de verzetters niet ontvankelijk en verwijst de beklaagden in de kosten van hun verzet beloopende 187,68 frank.

NOTA. — Dit arrest neemt de thesis aan verdedigd door M. Janssens de Bisthoven in zijn studie : « Le Ministère public et les poursuites en matière de douanes et accises ». Rev. Dr. Pén. 1923 blz. 321.

135

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

6e Kamer. — 17 DECEMBER 1938.

Voorzitter : M. Godding.

Raadsheeren : MM. de Potter en Delvaux.

O. M. : M. Van de Perren.

Pleiter : Mr Roelens.

AANSPRAKELIJKHEID. — NOTARIS. — NOTARIEELE AKTE MET HYPOTHECAIRE OBLIGATIE. — GEEN VERMELDING VAN RANG. — AANSPRAKELIJKHEID VAN DEN NOTARIS.

Wanneer een notaris verwaarloost bij het verlijden van een akte met hypothecaire obligatie de partijen op de hoogte te stellen van den rang der inschrijving van de hypotheek begaat, hij een fout en is hij voor de gevolgen hiervan aansprakelijk.

Loncin t/ Palstermans.

Aangezien de akte waarover het geschil loopt in tegenstrijd met een vast gebruik geen melding maakt van den rang der hypothecaire inschrijving ten bate van geintimeerden genomen, en het niet wordt betwist dat bij het verlijden van de akte dit hoofdpunt niet eens werd aangeraakt ;

Aangezien het den notaris behoort de betekenis der overeenkomsten voor hem verleden aan de partijen duidelijk te maken en hun de gevolgen ervan voor oogen te brengen ; dat deze ambtsplicht streng dient nageleefd wanneer partijen, gelijk in het onderhavige geval, van rechtszaken onkundig zijn ; dat met een akte op te stellen die het voornamen der overeenkomst verzwijgt en met na te laten de aandacht van geintimeerden er op te vestigen dat hun inschrijving deze opvolgde aan Merckx, daags te voren ten overstaan van beroeper zelf toegestaan, laatstgenoemde een fout heeft begaan waarvan hij de schadelijke gevolgen moet dragen ;

Aangezien het verhoor over feiten en vraagpunten door appellant uitgelokt het bewijs niet heeft geleverd dat geintimeerden van den waren toestand der zaken bewust waren ;

Aangezien de tegentrijdige bewering van geldontleener Boeykens, waarvan appellant gewag maakt, om de redenen in het aangevochten vonnis ontwikkeld niet in aanmerking kan genomen worden ;

Om deze beweegredenen :

Het Hof, alle verdere of tegenstrijdige besluiten verwerpende, verleent akte aan geintimeerde dat zij het geding hervatten in hoedanigheid van erfgenamen van wijlen Adolf Hermans, bevestigt het beroepen vonnis ;

Veroordeelt appellant in de op het hooger beroep ontstane gerechtskosten.

136

BURGERLIJKE RECHTBANK TE OUDENAARDE

25 Mei 1938.

Voorzitter: M. Merchie.

Pleiters: Mrs Storme en Van Driessche.

BOEDELSCHEIDING. — INKORTING EN INBRENG. — ART. 918 B. W. — MUNTONTWAARDING.

I. *Erfgenamen in rechte linie der schenkers, die toegestemd hebben in eene schenking onder voorbehoud van vruchtgebruik door den schenker aan een erfgerechtigde in rechte linie, kunnen deze schenking later niet meer bestrijden door een vraag tot inkorting en inbreng (art. 918 B. W.).*

II. *Art. 918 B. W. is van toepassing zoowel op schenkingen als op kontrakten ten bezwarenden titel.*

III. *Stijging in waarde der geschonken goederen ten gevolge van muntontwaarding kan geen invloed uitoefenen op de toepassing van art. 918. Door de gift verdwijnen die goederen uit het patrimonium van de schenkers en vallen in dit van den begiftigde; waardevermindering komt ten goede of ten schade van den nieuwen eigenaar.*

IV. *Muntontwaarding heeft geen invloed op een schuldvordering in franken bepaald vóór de muntontwaarding.*

V. d. E. t/ V. d. E.

Aangezien het dagvaardingsexploit en de andere akten der rechtspleging in de Nederlandsche taal zijn opgemaakt ingevolge art. 2-32 en met 37-40 en 41 der wet van 15 Juni 1935;

Aangezien het vaststaat dat de ouders van eischers, bij akte verleden voor notaris Vanderlinden te Idegem, den 25 Februari 1912, aan hun zoon Cyriel Van den E., verweerder, gift deden onder voorbehoud van vruchtgebruik hun leven lang, van:

1) Een huis met stalling, magazijn en verdere afhankelijkheden op en met 6 a. 50 ca. grond, geschat ter waarde van 3.547,25 frank;

2) een perceel boomgaard en tuin, groot 34 a. 30 ca.;

3) een perceel boomgaard, groot 12 a., beide perceelen geschat op 2.266,95 frank;

Aangezien volgens voornoemde akte van gifte kwestige goederen aan Cyriel Van den E., toebedeeld werden onder last 1.445,55 frank aan de andere kinderen binnen de maand van het overlijden van de langstlevenden echtgenoot uit te keeren; dat deze som bij teegnbrief op 5.000 fr. gebracht werd;

Aangezien de eisch eerst, luidens het dagvaardingsexploit, tot de ontbinding strekte van voormelde akte, wegens schending van het voorbehouden gedeelte;

Aangezien het blijkt uit de bestanddeelen van de zaak en uit het feit dat een letterlijke interpretatie van dit gedeelte van den eisch tegen een rechterlijken onzin stuit, en uit de omstandigheid dat beide partijen het eens zijn om te bekennen dat het hier een loutere missing geldt vanwege eischers; dat deze laatsten eigenlijk de nietigheid van de schenking niet vragen, doch wel de inkorting en den inbreng wegens schending van het voorbehouden gedeelte;

Aangezien de eisch vervolgens tot de herverdeling der nalatenschap strekt;

A) *Voor wat aangaat gevraagde inkorting en inbreng van de schenking wegens schending van het voorbehouden gedeelte:*

Aangezien het echter vaststaat dat eischers bij het verlijden dezer akte verschenen zijn, en na kennis genomen te hebben van haar inhoud, verklaarden haar goed te keuren en te bekrachtigen met verzaking aan alle verder recht van tegenspraak;

Aangezien hieruit blijkt dat eischers overeenkomstig art. 918 B. W. in hoedanigheid van erfgenamen in rechte linie van de schenkers, in de schenking wel toegestemd hebben, dat ze bijgevolg definitief en onwederroepelijk vervallen zijn van hun recht de schenking later nog te komen bestrijden door een vraag tot inkorting en wederinbreng;

Aangezien de omstandigheid dat kwestieuze goederen in waarde gestegen zijn, na de gift, tengevolge der muntontwaarding, hier geen invloed kan oefenen; dat immers door de schenking de goederen verdwenen zijn uit het patrimonium van den schenker en gevallen zijn in dit van begiftigde; dat de waarde-vermindering of -vermeerdering dier goederen in franken getal natuurlijkerwijze ten goede komt of ten schade van den nieuwen eigenaar;

Aangezien het anderzijds niet vergeten dient te worden dat de muntontwaarding geen invloed uitoefent op een schuld of schuldvordering in franken bepaald vóór de muntontwaarding en dat de schuldenaar zich mag kwijten door het betalen van het overeengekomen bedrag in de ontwaarde munt; dat er hier dus geen ernstige reden te vinden is om de schenking in te korten;

Aangezien het eveneens ten onrechte is dat eischers beweren dat art. 918 B. W. niet van toepassing zou zijn op de schenkingen met voorbehouden vruchtgebruik; dat de Rechtspraak bevestigt dat art. 918 van toepassing is zoowel voor schenkingen als op kontrakten ten bezwarenden titel;

B) *Nieuwe verdeling der nalatenschappen:*

Aangezien verweerder het eens is met eischers om tot de verdeling der nalatenschappen over te gaan, waarvan de papieren gelden en waarden in handen berusten zouden van den eischer Remi Van den E.;

Aangezien het echter uit de besluiten van eischers blijkt dat er tot eene verdeling reeds overgegaan werd, dat er dus, alvorens over dit gedeelte van den eisch te beslissen alle noodige inlichtingen aan de Rechtbank dienen verschaft te worden omtrent een eerste verdeling der nalatenschappen en omtrent de goederen die nog te verdeelen zouden blijven;

Om deze beweegredenen:

Verklaart den eisch ontvankelijk;

Verwerpt als ongegrond het gedeelte van den eisch strekkende tot inkorting en inbreng der gift verleden voor Meester Vanderlinden, den 25 Februari 1912;

En alvorens verder te beslissen beveelt aan eischers alle noodige inlichtingen te verschaffen omtrent een reeds verwezenlijkte verdeling der goederen, die nog te verdeelen blijven;

Kosten voorbehouden.

137

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

1e Kamer. — 24 November 1938.

Voorzitter : M. Schilling.

Rechters : MM. Hallemans en Van Migem, adv.

Pleiters : Mrs J. Brans en A. Valerius.

NIET MEER AAN DEN EERDIENST GEWIJDE KERK. — TOEPASSING VAN HET DECREET VAN 30 MEI 1806. — ART. 13, 16 EN 53 DER WET VAN 27 JUNI 1921 BETREFFENDE VEREENIGINGEN ZONDER WINSTGEVEND DOEL.

De toepassing van het decreet van 30 Mei 1806 dient beperkt te worden tot gevallen, waarbij het vaststaat, dat de eigenaars niet enkel een gebouw ter beschikking van den eeredienst hebben willen stellen, maar tevens afstand van hun eigendomsrecht ten voordeele der Kerk hebben gedaan.

Art. 13 der wet van 27 Juni 1921 laat toe opdracht te geven hetzij aan een der leden van den beheerraad der v. z. w. d. hetzij zelfs aan een derden persoon, om de maatschappij te vertegenwoordigen, ook om in rechte te staan.

Art. 53 dierzelfde wet heeft tot doel de overdracht van eigendom aan de maatschappij te vergemakkelijken van goederen door fysieke personen onder zich ten voordeele der maatschappij gehouden, vooraleer deze laatste de burgerlijke persoonlijkheid en tevens het recht om eigenaar te worden bekomen had. Deze overdracht is dus geen werkelijke gift maar enkel de regularisatie van een toestand tot hertoe door de tusschenkomst van fysieke personen bereikt, en vereischt de machtiging bij K. B. der regering niet.

Vereeniging z. w. d. Kath. Werken der Dekenij Antwerpen t/ Gemeente Berchem. (1)

Overwegende dat de eisch ertoe strekt de gemeente zich te zien en hooren veroordeelen om aan de Vereeniging der Katholieke Werken der Dekenij Antwerpen te betalen 51.406,63 fr. wegens schade en 11.000 frank wegens huur tengevolge der verhuur aan de gemeente, die ze als noodwoningen en als magazijn heeft gebruikt, van een kapel die in 1916 had opgehouden te dienen als parochiekerk

Overwegende dat de verweerster de niet-ontvankelijkheid van den eisch inroept, ten eerste op grond dat artikel 13 der wet van 27 Juni 1921 over de maatschappijen zonder winstgevend doel niet nageleefd werd daar de vereeniging om in rechte te kunnen treden door haren beheerraad diende vertegenwoordigd te worden;

Overwegende hieromtrent dat de dagvaarding inhoudt « vervolg en benaarstiging van haar daartoe gemachtigten beheerder-afgevaardigde Eerwaarde Heer Tielemans, wonende en gehuisvest te Berchem, Ferd. Coosemansstraat, 145 » ; dat dorso voormeld artikel 13 is toegelaten opdracht te geven hetzij aan een der leden van den beheerraad, hetzij zelf aan een derde persoon, om de maatschappij te vertegenwoordigen, dat dienvolgens de vertegenwoordiging van aanlegster regelmatig is ;

Overwegende voorts dat verweerster een tweede middel van niet-ontvankelijkheid opwerpt, stellende dat niet aanlegster maar wel de kerkfabriek der

St-Hubertusparochie (Berchem) eigenares is van het betwiste gebouw, en zulks op grond van het dekreet van 30 Mei 1806, waardoor bepaald werd dat de kerken en pastorijen die ingevolge de geestelijke organisatie afgeschaft zullen zijn, deel uitmaken van de goederen aan de fabrieken teruggegeven;

Overwegende desaaangaande dat de kapel gebouwd werd door de eigenaars van den grond en met eigen middelen;

Dat niet is in te zien hoe het enkel feit dat de eigenaars de kapel tot in 1916 ter beschikking van den eeredienst hadden gesteld, hen den eigendom zonder hunne medewerking zoude doen verliezen;

Dat de toepassing van het decreet van 30 Mei 1806 dient beperkt te worden tot gevallen waar vaststaat dat de eigenaars ter beschikking van den eeredienst niet enkel een gebouw hebben willen stellen, maar tevens afstand van hun eigendomsrecht ten voordeele der Kerk hebben gedaan met het gevolg dat ingeval het gebouw niet rechtstreeks door de Kerk voor den eeredienst werd gebruikt, zij (vertegenwoordigd door de Kerkfabriek) in hare hoedanigheid van eigenares, van de opbrengst ervan zou mogen genieten;

Overwegende mitsdien dat dit tweede middel van niet-ontvankelijkheid niet kan opgaan;

Overwegende dat verweerster een derde middel van niet-ontvankelijkheid opwerpt, stellende dat aanlegster als maatschappij zonder winstgevend doel, bij gebrek aan de machtiging der regering voorzien in artikel 16 der wet van 27 Juni 1921, de schenking der kapel niet heeft kunnen aanvaarden;

Overwegende hieromtrent dat aanlegster, Vereeniging van Katholieke Werken, op 1 Juli 1923 werd gesticht ; dat de gift bij akte van notaris Stanislas Leclef te Berchem, in dato 3 Maart 1924 geschiedde, met uitdrukkelijke vermelding dat de gifte gelijkvormig artikel 53 der wet van 27 Juni 1921 werd gedaan;

Overwegende dat aanlegster aanvoert dat krachtens voormeld artikel 53 de gift die binnen de twee jaren na de stichting der maatschappij geschiedde, niet door K. B. diende goedgekeurd te worden;

Overwegende dat artikel 53 tot doel heeft de overdracht van eigendom aan de maatschappij te vergemakkelijken van goederen door fysieke personen onder zich ten voordeele der maatschappij gehouden, vooraleer dat deze laatste de burgerlijke persoonlijkheid en tevens het recht om eigenaar te worden bekomen had;

Dat deze overdracht geen werkelijke gift uitmakende maar enkel de regularisatie van een toestand tot hertoe door de tusschenkomst van fysieke personen bereikt, de machtiging der regering niet vereischt;

Dat zulks trouwens uit de verklaring van Minister Masson ter zitting van 27 Februari 1922 blijkt, waar hij zegt : « J'estime que l'article 53 de la loi du 27 juin 1921 doit être interprétée dans ce sens que le transfert des biens dont il s'occupe est soustrait aussi bien à la nécessité de l'autorisation qu'au paiement des droits. Cet article, envisageant une situation spéciale, accorde un droit dont l'exer-

cice ne peut dépendre de l'appréciation du gouvernement »; (Bulletin des Questions et Réponses du Sénat, 27 février 1922);

Overwegende mitsdien dat dit middel van niet-ontvankelijkheid niet kan opgaan en aanlegster gerechtigd is om, in hare hoedanigheid van eigenares der kapel een geding tegen verweerster in te spannen.

(Verder zonder belang.)

(1) Voor de betwisting tusschen dezelfde partijen over het eigendomsrecht zelf van de kerk in kwestie, zie R. W. jg. 5, nr 35, kol. 1436 en vlg.; jg. 7, nr 38, kol. 1547 en vlg..

BURGERLIJKE RECHTBANK TE GENT

138

29 Juni 1938.

Voorzitter: M. De Ruyck.

Rechters: MM. De Bersaques en Belpaire.

Pleitters: Mrs Stubbe (Brussel) en Raes.

HUWELIJSRECHT. — ECHTSCHEIDING. — TOEPASSING VAN ART. 214b (aard dier beslissing). — BEVOEGDHEID.

De machtiging van art. 214b van het B. W., voor zooveel ze gesteund is op de wettelijke verplichting van de echtgenooten, bij te dragen in de behoeften van het huishouden, en niet, voor zooveel ze dienen kan als uitvoeringsmaatregel van een anderen titel, is niet meer gerechtvaardigd vanaf den dag dat de eisch tot echtscheiding werd ingediend;

De eerste rechter wordt nochtans niet automatisch onbevoegd bij het instellen van de vordering tot echtscheiding, op grond van art. 268 van het B. W. Immers de machtiging, hetzij ze gegrond is op de wettelijke verplichting tot bijdrage in de behoeften van het huishouden, hetzij ze gevraagd wordt als uitvoeringsmaatregel van een anderen titel, heeft een volkomen verschillend voorwerp als dit van een beslissing, die, gedurende het proces tot echtscheiding, aan een der echtgenooten een uitkeering tot onderhoud toekent.

Trappeniers t/ Vandeneynde.

Gehoord de partijen in hunne middelen en besluiten;

Aangezien bij vonnis van 9 December 1937, gewezen op een verzoekschrift van 31 Juli 1937, aan geïntimeerde machtiging werd verleend om, bij toepassing van artikel 214b Burg. Wetb. en bij uitsluiting van appellant, een vierde der wedde van laatstgenoemde in ontvangst te nemen te rekenen van 1 November 1937;

Dat geen beroep tegen dit vonnis werd ingesteld;

Aangezien, bij verzoekschrift van 22 December 1937, waarvan op 30 December daaropvolgend aan geïntimeerde kennis werd gegeven, appellant bij toepassing van artikel 214f B. W. vordert dat: 1° aan bovenvermeld vonnis van 9 December 1937 alle uitwerking zou worden onttrokken vanaf 1 December 1937, dag waarop hij een eisch tot echtscheiding heeft neergelegd in handen van den heer Voorzitter van de Rechtbank van eersten Aanleg te

Brussel;

2° Geïntimeerde zou verwezen worden in de terugbetaling van alle sommen door haar, krachtens voormeld vonnis, in ontvangst genomen sinds 1 December 1937;

Dat, bij vonnis van 31 Maart 1938, deze vordering werd afgewezen; dat het beroep tijdig ingesteld werd tegen dit laatste vonnis;

Aangezien het bewezen is door overlegging van het proces-verbaal opgemaakt door den heer Voorzitter van de Rechtbank van eersten aanleg te Brussel, in uitvoering van art. 238 B. W., dat appellant op 1 December 1937 een eisch tot echtscheiding heeft neergelegd; dat niet bewezen is dat tot heden, in den loop dezer procedure tot echtscheiding, er een beslissing tot uitkeering van onderhoud is tusschengekomen;

Aangezien de machtiging, verleend bij vonnis van 9 December 1937, maar alleen werd toegestaan om te verhelpen aan de niet-voldoening door appellant aan zijn verplichting bij te dragen in de behoeften van het «huishouden»;

Dat er maar een «huishouden» bestaan kan zolang de echtgenooten wettelijk de verplichting hebben samen te wonen, al leefden ze ook in feite gescheiden;

Dat deze verplichting van samenwonen geschorst wordt tijdens het geding tot echtscheiding;

Dat derhalve de machtiging van artikel 214b burgerlijk wetboek, voor zooveel ze gesteund is op de wettelijke verplichting van de echtgenooten bij te dragen in de behoeften van het huishouden, en niet, voor zooveel ze dienen kan als uitvoeringsmaatregel van een anderen titel, niet meer gerechtvaardigd is vanaf den dag dat de eisch tot echtscheiding werd ingediend;

Aangezien de eerste rechter, rechtdoende op het verzoek van appellant d.d. 22 December 1937, de machtiging verleend door zijn vonnis van 9 December 1937, dus had moeten intrekken; dat deze intrekking eerst uitwerking kan bekomen op 30 December 1937, datum waarop het verzoek tot intrekking ter kennis van geïntimeerde werd gebracht;

Dat geïntimeerde dus alleen de na 30 December 1937 in ontvangst genomen sommen aan appellant moet terugbetalen;

Aangezien de eerste rechter doet opmerken dat: «het voldoende zou zijn een verzoekschrift tot echtscheiding neder te leggen, zelfs van allen grond ontbloot, om iedere vraag gesteund op de toepassing van de wet van 20 Juli 1932 te vernietigen en onverhoeds een huisgezin broodloos te stellen, dit ware een al te gemakkelijk middel van vertraging in tegenstrijd met de bedoeling van den wetgever»;

Dat deze opmerking als ongegrond voorkomt, vermits, zoohaast een echtgenoot een eisch tot echtscheiding heeft neergelegd, de andere echtgenoot een uitkeering tot onderhoud kan bekomen van den Voorzitter der Rechtbank, zetelende in kortgeding (artikel 268 van het burgerlijk wetboek);

Aangezien het stelsel van appellant geen steek houdt, waarbij de eerste rechter automatisch onbevoegd is geworden op 1 December 1937, dag van het instellen van de vordering tot echtscheiding, om reden, naar luidt van artikel 268 voormeld, de

heer Voorzitter van de Rechtbank van eersten Aanleg te Brussel, uitspraak doende in kortgeding, in elken stand van het geding, bevoegd is tot het nemen van de voorloopige maatregelen betreffende den persoon en de goederen van de echtgenooten en van de gemeenschappelijke kinderen;

Dat immers de machtiging, hetzij ze gegrond is op de wettelijke verplichting tot bijdrage in de behoeften van het huishouden, hetzij ze gevraagd wordt als uitvoeringsmaatregel van een anderen titel, een volkomen verschillend voorwerp heeft als dit van een beslissing die, gedurende het proces tot echtscheiding, aan een der echtgenooten een uitkeering tot onderhoud toekent;

Dat, zooals hooger gezegd, de machtiging gesteund is op het bestaan van een «huishouden» dat, zoo het niet meer in feite bestaat, toch minstens door de wet verondersteld wordt;

Dat het middel, ingeroepen door appellant tot terugtrekking van de machtiging en afgeleid uit het indienen van een eisch tot echtscheiding, dus geen exceptie van onbevoegdheid uitmaakt, maar den grond zelf van de reeds verleende machtiging aantast;

Aangezien geïntimeerde ten onrechte aanvoert dat, bij gebrek aan beroep tegen het vonnis van 9 December 1937, dit vonnis zijn uitwerksels moet hebben zolang het niet wordt ingetrokken om redenen die tot stand zijn gekomen na dezès uitspraak en niet om een reden, — het instellen op 1 December 1937 van den eisch tot echtscheiding, — die reeds bestond ten dage van de uitspraak;

Dat, immers, niet wordt tegengesproken dat op 1 December 1937 de debatten reeds gesloten waren, zoodat de eisch tot echtscheiding zonder invloed moet blijven op de vordering tot machtiging, appellant het onnoodig geacht hebbende de heropening der debatten aan te vragen wegens dit nieuw feit;

Dat de wijziging van den juridischen toestand van partijen, alhoewel die vroeger was ingetreden, eerst na de uitspraak van het vonnis van 9 December 1937 door appellant werd ingeroepen en dus een wijziging van dit vonnis wettigt (art. 214f B. W.); Aangezien appellant het zich zelve te wijten heeft de kosten van onderhavig geding te hebben veroorzaakt door niet in het vorig geding de heropening van de debatten aan te vragen om het bestaan van zijn eisch tot echtscheiding te doen gelden;

Om de redenen :

De Rechtbank, alle andere conclusiën van de hand wijzend, ontvangt het beroep en er op wijzende, doet het bestreden vonnis te niet en, doende wat de eerste rechter had moeten doen : 1° zegt dat de machtiging aan geïntimeerde verleend bij vonnis van den heer Vrederechter van het kanton Evergem, in datum van 9 December 1937, alle uitwerking verloren heeft vanaf 30 December 1937;

2° Verwijst geïntimeerde tot de terugbetaling aan appellant van al de sommen, die zij, krachtens bovenvermelde machtiging, in ontvangst heeft genomen na 30 December 1937;

Verwijst appellant in de kosten van beide instantiën.

139

BURGERLIJKE RECHTBANK TE HASSELT

24 Februari 1937.

Voorzitter : M. Van Soest.

Rechters : MM. Goffinet en Kellens.

ONTEIGENING TEN OPENBAREN NUTTE. — HERZIENING VAN BEVEL BIJ SPOEDEISCHE NDE RECHTSPLEGING. — KOSTEN.

De herziening der bij spoedeis chende rechtspleging toegekende vergoedingen, alhoewel ingediend door een enkel der partijen, geldt ten voordeele van beiden. Kosten des gedings bij herziening zijn ten laste van den onteigenaar.

Labie t/ Belg. Staat.

Gezien de inleidende dagvaarding van deurwaarder Collard van Luik, in dato 4 Maart 1936;

Gezien het vonnis der Rechtbank van dezen zetel in dato 3 Juni 1936, den eisch regelmatig en ontvankelijk verklarende, en een deskundig onderzoek bevelende, betreffende de volgende innemingen :...
... (zonder belang);

Overwegende dat de in die omstandigheden aan onteigende Labie toegekende vergoedingen een totaal bedrag daarstellen van 19015,17 frank;

Dat dit bedrag, minder zijnde dan dat door den eersten rechter bij buitengewoon spoedeis chende rechtspleging toegekend, onteigenaar, Belgische Staat, gerechtigd is de terugbetaling van het door hem te veel ter Kas der grondpandelijke bewaarestellingen gestort bedrag, terug te eischen;

Overwegende inderdaad, dat, luidens art. 9 der wet van 3 Januari 1934, de gewone regels van het Wetboek der burgerlijke rechtspleging hernomen zijnde, deze haren normalen gang zal volgen, alsof er geene spoedeis chende verklaring plaats greep, met dit enkel voorbehoud dat de inbezitneming, en deze alléén, behouden blijft;

Overwegende dat het ter zake zonder belang is na te gaan of de herziening der door den eersten rechter toegekende vergoedingen, aangevraagd werd door den onteigenaar of door den onteigende met het gevolg dat, zoo zij door dezen laatste alléén aangevraagd werd, zij, zooals hij het voorhoudt, hem ook alléén ten goede kan komen;

Overwegende inderdaad, dat, hadde alzoo het inzicht van den wetgever geweest, deze ongetwijfeld niet zou nagelaten hebben dat te voorzien in art. 8 der wet van 3 Januari 1934, en dit artikel te omschrijven als volgt:

« De voorloopig door den rechter bepaalde vergoedingen kunnen niet meer gewijzigd worden, drie maanden na de bij art. 7 voorziene beteekening, indien binnen dit tijdverloop, geen van de partijen vóór de Rechtbank van eersten aanleg de herziening ervan heeft aangevraagd », erbij voegende : « in dit geval zal de herziening alleen ten voordeele van degene der partijen, die er de inleiding van doet, uitwerksel hebben. » (Répertoire Pratique du Droit Belge, V° Expropriation pour cause d'utilité publique, n° 498, 499) ;

Overwegende dat, wat de kosten aangaat, zoo art. 9 der wet van 3 Januari 1934 afwijking doet aan de algemeene rechtspleging in zake onteigening ten openbare nutte, met de herziening der door den eersten rechter toegekende vergoedingen te onderwerpen aan de gewone pleegvormen van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering, dit feit nochtans niet kan doen afzien van de algemeene beginselen ter zake aangenomen in de wetten betreffende het onderwerp, en bijgevolg aangaande de kosten, welke ten laste van den onteigenaar dienen gelegd; (Répertoire Pratique du Droit Belge, V° Expropriation pour cause d'utilité publique n° 498);

Overwegende dat weliswaar kosten van beroep of verbreking nochtans aan de gewone regels der rechtspleging onderworpen blijven; (zelfde citato, n° 363);

Overwegende dat deze zienswijze desbetreffende zich des te meer opdringt, dat de uitzonderingswet van 10 Mei 1926 ter zake, bij geval van herziening der door den eersten rechter toegekende vergoedingen, niet naar de regelen van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering verwijst, en de onteigende toch niet het slachtoffer mag zijn van de willekeur van den onteigenaar verkiezende de eene of andere spoedeisende rechtspleging, inzake onteigening ten openbare nutte, ten zijnen uitsluitelijken voordeele ingesteld, te volgen;

Om deze beweegredenen:

De Rechtbank, alle verdere of tegenstrijdige besluiten van de hand wijzende;

Kent aan onteigende Labie, de volgende vergoedingen toe: ...

Zegt voor recht dat hij gehouden is de door hem te veel geïnde sommen aan verweerder terug te betalen met de intresten der Depositokas vanaf den dag der nederlegging ter gezegde kas tot den dag der uitbetaling, alsmede de wettelijke intresten op dezelfde som vanaf den datum der uitbetaling tot den dag der teruggave;

Veroordeelt onteigenaar, tot de kosten van het geding.

NOTA. — Het gold hier een bijzonder geval in zake herziening bij onteigening ten openbare nutte vervolgd op voet der uitzonderingswet van 3 Januari 1934. — Geene moeilijkheid doet zich voor, wat de kosten aangaat, wanneer de door den eersten rechter toegekende vergoedingen vermeerderd worden. Welke beslissingen integendeel treffen, bij vermindering der toegekende vergoeding?

a) Geene moeilijkheid in dit geval ook niet, zoo de onteigening vervolgd wordt op voet der wet van 10 Mei 1926; inderdaad art. 11 voorziet de herneming der rechtspleging van onteigening bij openbaren nutte en bijgevolg kosten ten laste van den onteigenaar.

b) De vraag stelde zich anders bij onteigening vervolgd op voet der wet van 3 Januari 1934; inderdaad art. 9 verwijst, in geval van herziening, naar de regels der burgerlijke rechtspleging.

De rechtbank heeft nochtans gemeend geen afbraak te moeten doen aan de gewone principes in zake onteigening ten openbaren nutte, gelet op de tegenstrijdigheid tusschen twee wetten hebbende verschillende bevoegdheidsbedeeling, doch zelfde doel en voorwerp.

140

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN

1e Kamer. — 20 October 1936.

Voorzitter: M. J. Rooman.

Referendaris: M. L. Noppe.

Pl.: Mrs Delwaide en Fr. Mattheessens.

EXPLOOT VAN VERZET. — BEVRACHTINGS- OVEREENKOMST. — VERJARING.

I. *Alle rechtsvorderingen spruitend uit een bevrachtingsovereenkomst wanneer het geldt binnenvervoer verjaren na 6 maanden.*

II. *Krachtens art. 161 en 437 van het W. B. R. is het enkel vereischt dat het exploit van verzet op voldoende wijze de middelen van verzet aanduidt. Deze artikelen voorzien geen vervallen verklaring voor de middelen van verzet die niet opgegeven zijn in het exploit.*

Redeventza t/ Vispoel en Junes.

Gezien het vonnis bij verstek tusschen partijen door de zittinghoudende Rechtbank geveld in dato 2 Juli 1935 en alhier voorgelegd in geboekte gelijkheidende expeditie;

Aangezien het verzet regelmatig is in den vorm en diensvolgens ontvankelijk;

Aangezien het ook gegrond is;

Aangezien de oorspronkelijke eisch strekt tot betaling:

1° eener som van 750 fr. wegens vracht voor vervoer van Hemiksem naar Antwerpen eener lading van 90 vaten olie, en

2° eener som van 600 frank als vergoeding voor drie oponthoudingen van het schip «Ringrose I», het al overeenkomstig eene bevrachtingsovereenkomst in dato 27 Oktober 1934;

Aangezien de eisch in rechten ingeleid werd door de dagvaarding beteekend op 26 Juli 1935;

Aangezien alle rechtsvorderingen spruitende uit eene bevrachtingsovereenkomst wanneer het geldt binnenvervoer, zooals terzake, verjaren na verloop eener tijdspanne van zes maanden;

Aangezien het kwestieuze vervoer zelf blijkens eens verklaring van verweerder op verzet, Vispoel, schipper van den «Ringrose I» (mondelinge verklaring van den Nationalen Schippersbond te Antwerpen van 19 December 1935) volbracht was op 29 Oktober 1934;

Aangezien in de bevrachtingsovereenkomst van 27 Oktober 1934 bepaald was dat het schip moest ledig zijn op Zaterdag, 27 Oktober, en dat zooniet te beginnen van dien datum eene vergoeding van 200 frank per dag aan den schipper zou betaald worden;

Aangezien de drie kwestieuze oponthoudingen waarvan oorspronkelijke aanleggers vergoeding eischen zich voordeden op 28, 29 en 30 Oktober 1934;

Aangezien uit die bestanddeelen voortvloeit dat de kwestieuze vorderingen verjaard waren op 1 Mei 1935 dus lang vóór den datum der inleidende dagvaarding;

Aangezien verweerders op verzet niet aanvoeren dat de verjaring zou gestuit of geschorst geweest zijn;

Aangezien zij ten onrechte beweren dat aanlegster op verzet dit rechtsmiddel niet zou mogen inroepen daar het niet aangegeven werd in het exploit van verzet;

Aangezien artikels 161 en 437 van het Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering enkel vereischen dat het exploit van verzet op voldoende wijze middelen van verzet zou aanduiden, hetgeen terzake het geval is; Dat gemelde artikels echter geene vervalvenverklaring voorzien voor de middelen van verzet niet opgegeven in het exploit (Beltjens Encycl. code de Proc. civ. sub 161, n° 24);

Aangezien aanlegster op verzet zich in haar exploit van verzet voorbehouden heeft alle middelen voor de rechtbank voor te brengen en te doen gelden;

Om deze redenen :

Alle andere of tegenstrijdige besluiten verwerpende,

Verklaart de Rechtbank het verzet ontvankelijk;

Zegt voor recht dat de kwestieuze vorderingen van verweerders op verzet, oorspronkelijke aanleggers, verjaard zijn;

Verklaart dienvolgens het verzet ongegrond;

Ontslaat aanlegster op verzet van alle veroordelingen tegen haar zoo in hoofdsom als in intresten en gerechtskosten uitgesproken door het vonnis bij verstek door de zittinghoudende Rechtbank ter zake geveld in dato 2 Juli 1935;

Verwijst verweerders op verzet in de kosten van het verzet.

141

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE LEUVEN

8 November 1938.

Voorzitter : M. H. Van den Schrieck.

Referendaris : M. G. Van Boxsom.

Pl. : Mrs Calloud, Bosmans en Legrand (Brussel)

SCHEIDSRECHTERLIJK BEDING. — FAILLISSEMENT. — NOG GEEN COMPROMIS GETEEKEND. — SLUITEN VAN COMPROMIS BUITEN DE MACHT VAN DEN CURATOR.

Wanneer in een koopovereenkomst voor het faillissement gesloten een scheidsrechterlijk beding voor gebeurlijke betwistingen is voorzien, kan de curator alleen gehouden zijn dit beding uit te voeren, indien de betwisting reeds was uitgesproken en de scheidsrechters er voor aangesteld waren voor het faillissement met omschrijving van de betwisting, zoodat de curator een reeds aanhangig gemaakte procedure herneemt en voortzet; zooniet kan het scheidsrechterlijk beding den curator niet tegengeworpen worden, daar hij niet mag overgaan tot het teekenen van het eigenlijk compromis.

Curators La Grainière t/ August Winderickx.

Gelet op artikelen 41 en 2 der wet van 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken;

Gezien de inleidende dagvaarding van deurwaarder Jan Baptist Herremans in verblijf te Halle, in dato 17 Augustus 1938, geregistreerd;

Aangezien de vordering er toe strekt, verweerder te doen veroordeelen tot het betalen, aan aanleggers q. q. eener som van 2135.38 fr. voor saldo van verkoop en levering van koopwaren;

Gerechtelijke intresten en kosten;

Aangezien verweerder de onbevoegdheid der Koophandelsrechtbank inroept, onder voorwendsel dat, volgens de koopovereenkomst waarop de vordering gesteund gaat, alle betwistingen zouden moeten beslecht worden door de syndicale kamer van de Federatie der vereenigingen van graanhandelaars van België;

Aangezien de aanleggers q. q. integendeel staande houden dat zij door het scheidsrechterlijk beding niet verbonden zijn;

Aangezien uit de bestanddeelen der zaak blijkt dat, vóór het faillissement, geen eigenlijk compromis geteekend werd; dat men hier eenvoudig staat tegenover een scheidsrechterlijk beding in een contract van vóór het faillissement, hetzij tegenover eene eenvoudige verbintenis van alle gebeurlijke nog niet bestaande betwistingen aan scheidsrechters te onderwerpen; (Verbreking 12 Juli 1855, Pas. I. 384);

Aangezien in die omstandigheden en voorwaarden volstrekt niet dient beslist, dat de curators gehouden zijn het scheidsrechterlijk beding uit te voeren; dat zulks weliswaar, krachtens algemeene rechtsleer en rechtspraak, zou aangenomen moeten worden, indien de betwisting reeds was uitgesproken en de scheidsrechters er voor bepaald aangesteld geweest waren, vóór het faillissement, met omschrijving van de betwisting, zoodat de curators slechts zouden verplicht geweest zijn, een reeds aanhangig gemaakte procedure te hernemen en voort te zetten;

Aangezien zulks ter zake echter, het geval niet is; dat het eenvoudig scheidsrechterlijk beding, waarop verweerder zich beroept in geen geval tegen de curators kan tegengeworpen worden, om reden de uitvoering ervan noodzakelijk het sluiten vereischt van het eigenlijk compromis, hetzij een akte welke de scheidsrechterlijke macht, daartelt om uitspraak te doen over een bepaald en uitgesproken geschil, door het omschrijven van het voorwerp der betwisting en de aanduiding der scheidsrechters. (Rép. Pr. Droit Belge Vo arbitres n. 123); dat ingevolge de algemeene rechtsbeginselen die de stof beheerschen, de curators, tot deze uitvoering en bijgevolg tot het teekenen van het eigenlijk compromis niet mogen overgaan; dat inderdaad, volgens artikel 1003 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging, men slechts een compromis kan aangaan, betreffende rechten waarover men de vrije beschikking heeft; dat de curators de vrije beschikking der rechten van het faillissement niet hebben in zooverre zelfs dat, voor eene dading, bijzondere formaliteiten vereischt worden; dat dienvolgens, a fortiori, het sluiten van een compromis welk een gewichtiger akte van beschikking is dan de dading, noodzakelijk buiten de machten van den curator valt. (Antwerpen,

23 October 1922 J. P. A. 558. Rép. Prat. Droit Belge Vo Arbitrage nr 50 et 52);

Aangezien de curators bijgevolg te recht, het geschil aan de Koophandelsrechtbank onderworpen hebben;

Ten gronde,

Aangezien de vordering...

142

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ST NIKLAAS

12 April 1938.

Voorzitter : M. Verschuren.

Rechters : MM. Verbeke en De Smedt.

Referendaris : M. L. Thuysbaert.

Pleiters : Mrs Herbert en De Wolf.

BEWIJS. — ERKENTENIS DOOR RAADSMAN. —
GEEN BEWIJSKRACHT.

De raadsman van een partij is niet bevoegd om, behoudens bijzondere en uitdrukkelijke lastgeving, zijn cliënt door een erkenning te verbinden. Wanneer dus van een beweerde overeenkomst geen ander bewijs wordt voorgebracht dan een zo gezegde erkenning door haar raadsman afgelegd, moet aangenomen worden dat er geen enkel bewijs van deze overeenkomst wordt geleverd.

Mertens t/De Bruyn.

Gezien de geregistreerde dagvaarding van 8 Januari 1938;

Aangezien de vraag strekt ten einde : «gedaagde, zich te zien en te hooren veroordeelen om aan de aanlegster te betalen de som van 1.200 fr. — openingstaksen verschuldigd over de jaren van af 1 Januari 1935 tot en met 1 Januari 1937; dit met de rechterlijke intresten en de kosten des gedings; het tusschen te komen vonnis uitvoerbaar te hooren verklaren bij voorraad, niettegenstaande verzet of beoep en zonder borg»;

Over de bevoegdheid :

Aangezien gedaagde de onbevoegdheid ratione loci van de rechtbank tegenwerpt;

Aangezien de rechtbank van het rechtsgebied binnen hetwelk de gedaagde zijn woonplaats heeft, in beginsel, bevoegd is om kennis te nemen van de rechtsoverdracht (wet 1876, art. 39);

Dat, evenwel, bij afwijking van dezen regel, in roerende zaken, de eischer, de keus heeft de zaak te brengen ofwel voor de rechtbank van de woonplaats van den gedaagde, ofwel voor de rechtbank van de plaats waar de verbintenis uitgevoerd is of moest uitgevoerd worden (W. 1876, art. 42);

Aangezien gedaagde woonachtig is buiten het rechtsgebied van de handelsrechtbank van St. Niklaas;

Dat, bovendien, gedaagde ten stelligste ontkent de verbintenis aangegaan te hebben die ten grondslag van de rechtsoverdracht ligt;

Aangezien de aanlegster geen ander bewijs aanbrengt van de beweerde overeenkomst dan een zoo-

gezegde bekentenis die, in October 1937, door den toenmaligen raadsman van gedaagde zou gedaan zijn;

Aangezien de raadsman zonder bevoegdheid is, behoudens bijzondere en uitdrukkelijke lastgeving, om door een bekentenis zijn cliënt te verbinden (Bruss. 27 Maart 1909, Pas. 1911, II, 18 Brugge, 14 Maart 1917, Pas. 1918, III, 65);

Om deze redenen :

De Rechtbank, alle tegenstrijdige besluiten verwerpende, verklaart zich onbevoegd ratione loci om van de zaak kennis te nemen; kosten ten laste van de aanlegster.

143

VREDEGERECHT TE ANTWERPEN

2e Kanton. — 1 December 1938.

Vrederechter : M. Majean.

Pleiter : Mter Valvekens.

NOTARIS. — VOORGESCHOTEN REGISTRATIE-
RECHTEN. — INNING. — VERZET EN BEVOEGD-
HEID.

Het bevelschrift door den Vrederechter geveld voor de uitvoerbaarverklaring van staten van notarissen die registratierechten voorgeschoten hebben volgens de procedure voorzien door art. 30 van 22 frimaire jaar 7, is een akte van willige rechtsmacht. Door het aantekenen van verzet tegen het bevelschrift wordt de eigenlijke of tegensprekelijke rechtspraak in het leven geroepen. De bevoegdheid voor het beoordeelen van dit verzet wordt geregeld door de algemeene regels der bevoegdheid, zoodat de Vrederechter onbevoegd is wanneer het bedrag van den eisch 5.000 fr. overtreft.

Bocquillion t/ J. Van Oekel.

Overwegende dat het verzet er toe strekt een bevel op verzoekschrift, ten opzichte van aanlegger op verzet, te doen herroepen, bevel dat verleend werd op 22 Juli 1938 door den Vrederechter van dit Kanton, en waarbij, in toepassing van art. 30 der wet van 22 Frimaire jaar VII, in voordeel van verweerder op verzet, uitvoerbaar verklaard werd een staat van onkosten door hem voorgeschoten voor de registratie van verscheidene akten houdende wijziging en stichting van maatschappijen;

Overwegende dat het bedrag, van aanlegger op verzet geëischt door exploit van deurwaarder Coppejans te Brussel op 17 Oogst 1938, in uitvoering van het bevelschrift, 37.548 fr. en de kosten bedraagt;

Overwegende dat aanlegger zijn verzet steunt op art. 30 der wet van 22 Frimaire, jaar VII, op art. 18 en 40 der wet van 25 Maart 1876 op de bevoegdheid en, ten gronde, op het feit dat hij van alle verplichtingen zou ontslagen zijn door het feit dat de notaris doordien hij wissels zou aanvaard hebben van de «Nouvelles Usines Liga» een schuldvernieuwing zou veroorzaakt of aangenomen hebben;

Overwegende dat verweerder op verzet daarop antwoordt :

1°) dat onze rechtbank niet bevoegd zou zijn om over de zaak te beslissen;

2°) dat het verzet niet ontvankelijk zou zijn bij gebrek aan woonstkeuze in de plaats waar onze rechtbank zetelt;

3°) ten gronde, dat noch novatie, noch betaling door aanlegger op verzet bewezen werden;

Overwegende dat het noodzakelijk blijkt, met het oog op de vaststelling van de bevoegdheid, vooraf den aard van willige en eigenlijke rechtspraak te onderzoeken van het bevel waarbij de Vrederechter den staat van den notaris uitvoerbaar verklaart;

Overwegende dat het litigieuze bevel alle kenmerken vertoont van een willige rechtspraak, namelijk dat de rechter, zonder dat een rechterlijk kontrakt tusschen de betrokkene partijen tot stand is gekomen en zonder dat de verwerende partij opgeroepen of verwittigd is, na een onderzoek, dat niet altijd gebonden is door de strenge regels van het burgerlijk bewijs, een maatregel beveelt die veel meer weg heeft van administratie dan wel van jurisdictie, dat het bevel dan ook onder dezelfde rechtspraak gerangschikt moet worden (Pand. B. V° Compét. civ. des J. de Paix N° 800; Curasson, Compét. des J. de P., I., blz. 18) ;

Overwegende dat het karakter van willige rechtspraak ons als bevestigd voorkomt door het feit dat de notarissen, zoo zij het verkiezen, gebruik kunnen maken van de gewone proceduur voor de invordering hunner voorschotten (Hoei, 19-VII-06, Rev. Prat. du Not. 1906, blz. 507; Maton Dict. de la Pratique Notariale, V. Exécutoire par le Juge de Paix N° 1) waarbij het bevel van den Vrederechter dus niet in de plaats komt van de tegensprekelijke rechtspraak, die blijft bestaan, maar als een vereenvoudigd en administratief middel van inning moet aanzien worden, dat echter in geval van betwisting of verzet moet aanleiding geven tot een eigenlijke rechtspraak;

Overwegende dat uit deze uiteenzetting volgt dat de eigenlijke of tegensprekelijke rechtspraak pas in het leven geroepen wordt door het aantekenen van verzet tegen het uitvoerbaar bevel;

Overwegende wat de bevoegdheid betreft, dat om over dit verzet te beslissen, geen andere uitdrukkelijke wetteksten aanwezig zijn dan al. 2 van art. 30 der wet van Frimaire, jaar VII, dat verzendt naar art. 65 derzelfde wet hetwelk echter vervangen werd door art. 1 der wet van 21 Februari 1870, dat op zijne beurt afgeschaft werd door art. 18 der wet van 25 Maart 1876 op de bevoegdheid, waarop verweerder op verzet zich uitdrukkelijk beroept in zijn akte van verzet; dat het vermelde art. 18 der wet van 25 Maart 1876 bepaalt dat de algemeene regelen der bevoegdheid zullen toepasselijk zijn op fiskale aangelegenheden;

Overwegende dat op grond van deze algemeene regelen der bevoegdheid de rechtbank van vrede klaarblijkelijk onbevoegd is daar het bedrag van den eisch de 5.000 frank veruit overtreft;

Overwegende dat het in die omstandigheden als overbodig voorkomt te onderzoeken of de afwezigheid van woonstkeuze te Antwerpen een reden van nietigheid of niet-ontvankelijkheid van het verzet

zou daarstellen (wat ons als zeer twijfelachtig voorkomt op grond van art. 173 van het Wetboek van Rechtspleging) ofwel of de voorgewende schuldvernieuwing zou plaats gevonden hebben door het feit dat verweerder op verzet betalingen of wissels zou aanvaard hebben van een medeschuldenaar.

Om deze redenen :

Verklaren ons onbevoegd ratione materiae om over het verzet te beslissen; wijzen aanlegger op verzet af en veroordeelen hem tot de kosten van het verzet.

144

VREDEGERECHT TE BERCHEM

26 Juli 1938.

Vrederechter : M. A. Baeten.
Pleiters : Mrs Verbaet en Hendrickx.

AANSPRAKELIJKHEID. — ART. 1382. — VOORWAARDEN.

Het schenden van een anders eigendom is een ongeoorloofde daad. Degene die door een daad welke hij stelt, hetzij rechtstreeks door hemzelf, hetzij door een voorwerp waarvan hij zich bedient, die schending teweegbrengt is aansprakelijk voor de schadelijke gevolgen, tenzij hij bewijze dat hij door toeval of heikracht tot die ongeoorloofde daad gedwongen werd.

Stad Antwerpen t/ Colans.

Aangezien het niet betwist wordt dat op 6 Juli 1937 de genaamde Mauritz Colans

Aangezien verweerder betwist dat Mauritz Colans aansprakelijk is voor deze schade;

Aangezien de schending van het eigendom van een ander een ongeoorloofde daad is; dat degene die door zijne daad, 't zij rechtstreeks door hem zelf, 't zij door een voorwerp waarvan hij zich actueel bediende, die schending teweegbrengt, voor de schadelijke gevolgen dier schending aansprakelijk is krachtens art. 1382 B. W. tenzij hij bewijze dat hij door toeval of heikracht tot die ongeoorloofde daad gedwongen werd;

Aangezien ter zake de schending van het eigendom van aanlegster — de poort der Falcon Kazerne, wel degelijk door de daad van Mauritz Colans — niet rechtstreeks maar door den autokamion waarvan hij zich actueel bediende teweeg gebracht werd — dat dit niet betwist wordt;

Aangezien het niet bewezen is dat Mauritz Colans tot die schending gedwongen werd door toeval of heikracht dat in zonderheid niet bewezen is dat Mauritz Colans, zooals verweerder aanvoert, tot die ongeoorloofde daad gedwongen werd door de fout van eene mosselvrouw welke in strijd met de reglementaire bepalingen het verkeer hinderde;

Aangezien Mauritz Clans dus dient aansprakelijk gesteld voor de schadelijke gevolgen dier schending;

Aangezien verweerder krachtens art. 1384 B. W. aansprakelijk is voor die schadelijke gevolgen;

Aangezien uit de bestanddeelen der zaak genoegzaam blijkt dat er door die schending voor 155.50 fr. schade veroorzaakt werd aan aanlegster.

Om deze redenen :

Tegensprekelijk en in laatste aanleg, veroordeelen... de som van 155.50 fr. + de gerechtelijke instresten + de kosten des geding: 28.75 fr. niet begrepen de registratiekosten van dit vonnis.

BIBLIOGRAPHIE

Mr E. FRANQUINET. — Misdaad en straf. — Utrecht, Uitgeverij « Het Spectrum ».

Ook in Vlaanderen kent iedereen de uitstekende serie «Schijnwerpers» die door de uitgeverij «Het Spectrum», te Utrecht, wordt gepubliceerd en waarin reeds zooveel belangrijke kleine werkjes werden uitgegeven die in beknopte vorm het essentiele mededeelen betreffende belangrijke vraagstukken uit de cultuur en de wetenschap in dezen tijd.

Thans is ook van de hand van Mr Franquinet een boekje verschenen waarin, slechts op een honderdtal bladzijden, de bijzonderste wetenswaardigheden betreffende het strafrecht worden uiteengezet. Het is merkwaardig hoe de schrijver in zoo beknopte vorm zooveel stof heeft weten te verwerken en hoe hij zoo eenvoudig en toch zoo zakelijk de belangrijke problemen, die het strafrecht in dezen tijd stelt, duidelijk heeft weten uiteen te zetten. Zoowel de geschiedenis van het strafrecht als het vraagstuk van de toerekeningsvatbaarheid, zoowel de studie van de straf als de strafrechtelijke procedure, worden in dit klein boekje behandeld, zonder geleerde documentatie, maar toch op zeer stevige grondvesten.

Het is niet enkel een van de beste inleidingen voor leeken op juridisch gebied, doch ook studenten die voor het eerst in aanraking komen met de studie van het strafrecht zullen met buitengewoon veel vrucht van dit uitstekend boekje kennis nemen.

Marcel RIGAUX et Paul-Em. TROUSSE. — Les codes de la police. — Première partie. Tome deuxième. — (Encyclopedie-formulaire des infractions.) — Editions E. Bruylant. — 1938.

Kort geleden brachten wij in het Rechtskundig Weekblad verslag uit over het eerste boekdeel van het lijvige werk der Heeren Rigaux en Trousse, gewijd aan de politie-overtredingen en wij deden er de zeer groote verdiensten van uitschijnen.

Kort daarop verschijnt reeds een tweede boekdeel, — even lijvig als het eerste, — dat gewijd is aan de overtredingen van de land- en boschwetboeken alsook aan de overtredingen op de vischvangst.

Zoals in het vorige deel gaan de schrijvers artikelsgewijze te werk en na den tekst worden achtereenvolgens besproken de straffen, de vereischte elementen voor de strafbaarheid en daarna de verzwarende en verzachtende omstandigheden.

Na elk van deze besprekingen geven de schrijvers vergelijkende beschouwingen over de besproken teksten in verband gebracht met deze van het strafwetboek of van andere wettelijke bepalingen.

Het boek brengt andermaal een rijkdom van documentatie en ontgint een gebied dat grootendeels braak lag.

WETGEVING

WETSONTWERP op de bescherming van den titel en van het beroep van architect.

ONTWERP DOOR DEN SENAAT OPNIEUW GEWIJZIGD

Eerste artikel.

Niemand mag den titel voeren van architect, noch het beroep er van uitoefenen, indien hij niet in het bezit is van een diploma, waaruit blijkt dat hij met goed gevolg de examenproeven heeft afgelegd, welke vereischt zijn voor het bekomen van dit diploma.

Art. 2.

Het diploma van architect wordt uitgereikt door de onderwijsinstellingen, ingericht, aangenomen of erkend door het Ministerie van Openbaar Onderwijs of door den Dienst voor het Technisch Onderwijs, met het oog op de voorbereiding tot het beroep van architect.

Het wordt eveneens uitgereikt door een centrale examencommissie, ingericht door den Staat.

Door een Rijkshoogere examencommissie mag de titel uitgereikt worden van architect gediplomeerd door de Rijkshoogere examencommissie, welke titel eventueel wordt aangevuld met de aanduiding van een specialiteit.

Art. 3.

De voorwaarden tot inrichting of rekening der instellingen, waarvan sprake in de eerste paragraaf van vorenstaand artikel, alsmede de programma's en de duur der studiën, welke leiden tot het uitreiken van het diploma van architect, de voorwaarden tot en verleenen van het diploma, de inrichting van de centrale examencommissie worden bepaald door den Koning.

Art. 4.

De Staat, de provincies, de gemeenten, de openbare instellingen en de particulieren moeten een beroep doen op de medewerking van een architect voor het opmaken van de plans en de controle op de uitvoering der werken, voor dewelke door de wetten, besluiten en reglementen een voorafgaande aanvraag om toelating tot bouwen is opgelegd.

Wat betreft de openbare instellingen van de particulieren, mogen er afwijkingen toegestaan worden door den Gouverneur, op voorstel van het Schepencollege der gemeente, waar de werken moeten uitgevoerd worden.

Bij een Koninklijk besluit worden de werken aangeduid waarvoor de medewerking van een bouwmeester niet verplichtend zal zijn.

Art. 5.

De ambtenaars en beambten van den Staat, van de provinciën, de gemeenten en de openbare instellingen mogen niet, buiten hun functiën, als architect optreden.

Van die bepaling wordt afgeweken ten bate van de architecten, die hun diensten verleenen aan de onderwijsinstellingen bedoeld in artikel 2.

Art. 6.

Het uitoefenen van het beroep van architect is onverenigbaar met dit van aannemer van openbare of private werken.

Art. 7.

De personen van Belgische nationaliteit, die geboren zijn vóór 1 Januari 1907, mogen :

1° Indien zij algemeen bekend staan als het beroep van architect uitoefenend, den titel van architect blijven voeren en het beroep er van blijven uitoefenen;

2° Indien zij gedurende ten minste 10 jaar als teekenaar werkzaam zijn geweest bij een of meer architecten, welke als zoodanig algemeen bekend staan of in de kantoren waar inzonderheid ontwerpen van architectuur worden opgemaakt, er toe gemachtigd worden den titel van architect te nemen en het beroep er van uit te oefenen, onder voorbehoud dat zij vóór de centrale examencommissie een bijzondere proef tot het vaststellen van hun beroepsbekwaamheid afleggen. De voorwaarden dier bijzondere proef worden bepaald door den Koning.

De Belgen, die geboren zijn gedurende de periode van 1 Januari 1907 tot 31 December 1916, zijn er toe gemachtigd den titel van architect te voeren en het beroep er van uit te oefenen, op voorwaarde dat zij het bewijs leveren van voldoende vakkennis. Dit bewijs zal moeten geleverd worden vóór een Commissie, ingesteld door den Minister van Openbaar Onderwijs en binnen een termijn van één jaar, ingaande op den datum waarop het besluit tot samenstelling dier commissie in den « Moniteur » is bekend gemaakt.

De Belgen die geboren zijn gedurende diezelfde periode van 1 Januari 1907 tot 31 December 1916, en die in het bezit zijn van een diploma of een getuigschrift van het einde der studiën in de bouwkunst, uitgereikt door een instelling, welke ingericht of erkend is door het Ministerie van Openbaar Onderwijs, of door den Dienst voor het Technisch Onderwijs, zijn er van vrijgesteld dit bewijs te leveren, mits voorlegging, evenwel, aan bedoelde commissie, van de bekwaamheidsakte welke hun werd uitgereikt. Deze akte moet voorzien worden van het zegel van het Ministerie van Openbaar Onderwijs.

De houders van een diploma of van een getuigschrift van het einde der studiën in de bouwkunst, door dezelfde instellingen uitgereikt aan de leerlingen die hun studiën doen op het oogenblik dat deze wet wordt aangekondigd, zijn onderworpen aan de bepalingen der vorenstaande paragraaf van dit artikel.

Art. 8.

De architecten van vreemde nationaliteit mogen in België de bouwkunst uitoefenen en het voordeel genieten der bepalingen van deze wet, voor zoover de wederkeerigheid in hun land van herkomst aangenomen is. De voorwaarden der wederkeerigheid zullen geregeld worden door diplomatieke overeenkomsten.

Bovendien mag aan de personen van vreemde nationaliteit bij Koninklijk besluit de toelating verleend worden om als architect in België op te treden. De aanvragen om toelating moeten gericht worden aan den Minister van Openbaar Onderwijs; de toelating zal mogen beperkt worden.

Art. 9.

In iedere provincie wordt er op de griffie een ge-

nummerd register bijgehouden, waarop de architecten ingeschreven zijn, die in de provincie woonachtig zijn en de bij deze wet vereischte voorwaarden vervullen.

De architecten, die thans hun beroep uitoefenen, moeten zich op bedoeld register laten inschrijven binnen de maand welke volgt op de bekendmaking van de wet in den « Moniteur ».

De personen, die het diploma van architect bekomen, alsmede de personen, welke er toe gemachtigd worden den titel van architect te voeren en het beroep er van uit te oefenen, zijn verplicht er zich te laten op inschrijven, alvorens een aanvang te mogen maken met gelijk welke beroepswerkzaamheid.

De provinciale griffies moeten aan de betrokkenen een bewijs van inschrijving bezorgen met vermelding van het nummer van hun inschrijving op het register.

De modaliteiten, ter uitvoering van die bepalingen, worden vastgesteld door den Koning.

Art. 10.

Wie zich, zonder daartoe gerechtigd te zijn, in het openbaar den titel van architect toekent, wordt gestraft met een geldboete van 200 tot 1.000 frank.

Wordt gestraft met een geldboete van 100 tot 500 frank, hij die in het openbaar den door hem gevoerden titel verandert door een schrapping of toevoeging van woorden.

Art. 11.

Wordt gestraft met een gevangenisstraf van 8 dagen tot 3 maanden en met een geldboete van 200 tot 1.000 frank, of met een van die straffen alleen, hij die, zonder daartoe gerechtigd te zijn, uitreikt of zich aanbiedt voor het uitreiken van de diploma's, getuigschriften of om het even welke attesten, welke den titel van architect, met of zonder nadere bepaling toekennen, of welke door de bewoordingen waarin zij zijn opgesteld, het uiterlijk voorkomen hebben van het diploma van architect.

De diploma's of getuigschriften worden verbeurd verklaard en vernietigd.

Hoofdstuk VII van het eerste boek van het Wetboek van Strafrecht, alsmede artikel 85 van hetzelfde Wetboek, zijn toepasselijk op dit misdrijf.

Art. 12.

Mogen optreden in hoedanigheid van architect, doch blijven onderworpen aan de bepalingen van de artikelen 5, 6 en 9 van deze wet :

a) De ingenieurs die gediplomeerd werden overeenkomstig de wetten op het toekennen der academische graden;

b) De ingenieurs, die hun diploma bekomen hebben aan een Belgische Universiteit, zooals zij bepaald werd bij bedoelde wetten, of in een daarmede gelijkgestelde instelling;

c) De officieren der genie of der artillerie die uit de Applicatieschool komen;

d) De personen die door de Commissie, ingesteld krachtens de wet van 11 September 1933, worden gemachtigd een titel van burgerlijk ingenieur met of zonder aanduiding te voeren.

Overgangsbepaling.

Art. 13.

De gemeentebeambten die, vóór de afkondiging van deze wet, niet ten uitsluitenden titel benoemd zijn, mogen tot den Minister van Openbaar Onderwijs een verzoekschrift richten tot het bekomen van een afwijking van de bepaling van de eerste alinea van artikel 5.

De Minister doet uitspraak over elk geval in het bijzonder, rekening houdend met al de voorhanden zijnde gegevens en na het advies der betrokken gemeente ingewonnen te hebben.

Brussel, den 21n December 1938.

BALIELEVEN**VERBOND DER BELGISCHE ADVOCATEN**

Het Bureel van het Verbond hield een vergadering op Zaterdag, 17 December, onder het voorzitterschap van Meester Henry Van Leynseele, Voorzitter.

Er werd beslist stappen aan te wenden bij den heer Minister van Justitie, ten einde hem de dankbaarheid van het Verbond uit te drukken ter gelegenheid van de neerlegging van het wetsontwerp tot het instellen van Beroepsraden in tuchtzaken, en zijn aandacht te vestigen op de dringende noodzakelijkheid der oplossing van de kwestie der zaakwaarnemers en het vraagstuk der Lijfrentkas.

Op het Congres van het Verbond te Luik, in Juli 1939, zullen de «Noodige Hervormingen in het uitoefenen van ons Beroep» besproken worden.

Het Bureel zal aan Mr Henry Botson en Mr René Victor vragen het debat te willen inleiden.

Onder de nog voorziene werkzaamheden voor het rechterlijk jaar stippen we aan: de uitnoodiging tot een Algemene Vergadering, in 't bijzonder bestemd voor de jonge advocaten, met op de dagorde, de kwestie van het Pro Deo, een uitstap naar Holland en een bezoek aan het huis van Erasmus te Anderlecht.

VLAAMSCH PLEITGENOOTSCHAP BIJ DE BALIE VAN BRUSSEL

Op Donderdag, 26 Januari a.s., te 20.30 uur zal het Vlaamsch Pleitgenootschap de groote eer hebben als voordrachtgever te laten optreden Meester E. M. Meyers, professor aan de Universiteit te Leiden, Voorzitter der Nederlandsche Juristenvereniging, die het onderwerp: «Iedereen wordt geacht de wet te kennen» zal behandelen.

Het gekend en internationaal gewaardeerd redenaars-talent van Professor Meyers staat er borg voor dat deze voordracht eene groote gebeurtenis zal zijn voor het Vlaamsche Rechtsleven te Brussel.

TIJDSCHRIFTEN

TIJDSCHRIFT VOOR NOTARISSEN. — Nr. 12. — December 1938. — G. Smout: Gerechtelijke verdeling. — Enkele beschouwingen over de gevolgen van het vonnis dat de vereffening en verdeling beveelt. — A. Rodenbach: Nieuwe wetsbepalingen in zake rangregeling. — Andere vereenvoudigingen gewenscht.

NEDERLANDSCH JURISTENBLAD. — N. 44. — 17 December 1938. — Mr G. E. Langemeijer: Onverbindend!

Nr. 45. — 24 December 1938. — Mr J. H. Polenaar: Grondbegrippen van het Nederlandsch Mededingingsrecht (1). — Mr A. Bockwinkel: Herziening op grond van novum, leidende tot ontslag van rechtsvervolgning op grond, dat de verdachte niet strafbaar was.

LA BELGIQUE JUDICIAIRE. — Nrs 17-18. — 1-15 November 1938. — Le statut des fonctionnaires, par Leon Moureau. — Procédure pénale, par Jules Fally. — Les indemnités consécutives à un accident et le régime des biens réservés, par André Janssens.

Nr. 19. — 1 December 1938. — Droit fiscal, par Jean Lemaigre.

JOURNAL DES TRIBUNAUX. — Nr 3553. — 11 December 1938. — M. Le Premier Président Goddyn.

Nr. 3554. — 18 December 1938. — L. Hennebicq: L'albertine et les amis du Palais.

Nr. 3555. — 25 December 1938. — H. Botson: Evolution du barreau contemporain.

DEUTSCHES RECHT. — Nr 23-24. — 10 December 1938. — Italiens Rassenpolitik, Mieth. — Die Rechtsangleichung in der Ostmark, Rechtsunterricht eine Notwendigkeit, Messerschmidt. — Soldatische Gehorsamspflicht, Wagner. — Praktische Untersuchungen über das Rechtsgefühl, Dr. Weber. — Zur Strafbarkeit der weiblichen Homosexualität, Dr. Klare. — Erneuerung des Groszbauvertragsrecht, Eplinius. — Die Justiz im Film, Dr. Rölbke.

De Vlijt, Nationalestr., 46, Antwerpen. A. Somville, best.

VLAAMSCH E JURISTEN ABONNEERT U OP
HET "RECHTSKUNDIG WEEKBLAD"!!!